

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Marit Nyhus
Arkivsaksnr.: 07/7732

Arkiv: D33

Saken behandles i følgende utvalg:

Utvalg:

Utvalg for miljø og utvikling

Dato:

OPPARBEIDELSE AV MINNELUND/VETERANMONUMENT I PRESTEGÅRDPARKEN, KONGSBERG

Organisasjonssak:

N

Vedlegg:

- 1) Søknad av 06.12.07 fra Kongsberg og omegn FN/NATO Veteranforening
- 2) Monumentets plassering i parken
- 3) Detaljtegning av plassen/monumentet
- 4) Foto av tilsvarende monument satt opp på Ringerike

Ingress: Plassering av nytt monument i Prestegårdsparken, nord for Kirketorget.

Saksopplysninger: Prestegårdsparken ligger mellom Naufgården og Boecksgate i nordenden av Kirketorget. Parken har sitt navn etter prestegården som i sin tid lå i denne enden av torget. Prestegården ble revet en gang før 1885 og den gamle prestegårdshagen ble offentlig park. Musikkpaviljongen sto inntil 2003 midt i parken, men ble i forbindelse med opprustingen av Kirketorget flyttet nærmere torget. Dette ble av riksantikvaren bifalt for å danne avslutningen på Kirketorget. Selve parken ligger utenfor det området som riksantikvaren har vært opptatt av.

Monumenter/minnesmerker fra før i området er:

- Obelisk til minne om "Sølvverkets og Byens Grundlægger Kong Christians IVde til Minde" avduket i 1883, nordsiden av kirken.
- Byste av eidsvoldsmannen Paul Steenstrup fra 1914, flyttet fra krysset Tinius Olsensgt./Storgt i 1968 til Prestegårdsparken.
- Krigsminnesmerket på kirkegården ut mot Sølvverksgata/Myntgata, fra 1951.

Bakgrunn: Kongsberg og omegn FN/NATO Veteranforening har i brev av 06.07.07 søkt Kongsberg kommune om å få sette opp et veteran- og minnemonument i Kongsberg for personell som har deltatt i internasjonale operasjoner etter andre verdenskrig. Foreningen forela sine planer i møte med ordfører og kultursjef høsten 2007, og de fikk da positive signaler på å gå videre med sin plan. Saken er oversendt Tekniske tjenester som forvalter av de grønne områdene.

Faktaframstilling: Veteranforeningen er administrert av FN Veteranenes Landsforbund (FNVLV). Forbundet har idag ca 7000 medlemmer på landsbasis. I Kongsberg har foreningen 100 betalende medlemmer.

Foreningen skriver i sin søknad:

" FNVLV er en ideell og upolitisk organisasjon som blant annet har som målsetting å ta vare på alt personell som har gjort en internasjonal innsats for fred under FN, NATO og annen internasjonal kommando. I tillegg er FNVLV et landsomfattende forbund med lokalforeninger over hele landet. FNVLV støttes av Forsvarsdepartementet og Forsvaret, og har tett samarbeid med Krigshospitalkassen. Endel av vår virksomhet skjer gjennom lokalforeningene med medlemsmøter, hyggekvelder, foredrag og andre kulturelle aktiviteter.

KONGSBERG KOMMUNE

Foreningen driver aktivt i samarbeide med FNVL kameratstøttetelefon hvor personell kan ringe 24 timer i døgnet for aktiv støtte.”

Foreningen opplyser at ca 100 000 personer har deltatt i operasjoner i Tysklandsbrigaden, Gaza, Libanon, Balkan og Afganistan. I tillegg har Norge stilt personell og mindre avdelinger i Asia, Midtøsten og Afrika.

Det ble i oktober 2007 avduket et lignende monument i kommunal park i Hønefoss sentrum. Foreningen legger vekt på at det blir etablert et monument på Kongsberg siden kommunen har et historisk ansvar som regimentby. Det planlegges høytidelig avduking på FN-dagen 24.oktober 2008 med gjester som forsvarsminister, forsvarssjef, sjef for Hærens styrker, president for FN Veteranenes Landsforbund, andre veteranforeninger, representanter fra Kongsberg kommune samt riksmidia.

Monumentet er tenkt bygd opp på samme måte som i Hønefoss hvor det er brukt tre høyreiste steiner som symboliserer FN mellom to stridende parter. På steinen i midten står to plater med henholdsvis forsvarets medaljong for tjeneste i internasjonale operasjoner og plakett med tekst :”*Internasjonale operasjoner*”

I søknaden tenker foreningen seg følgende fordeling:

Kongsberg kommune står for:

Bistand til planlegging, godkjenning av plassering, opparbeidelse av anlegget rundt, oppsetting av bauta, beplantning, belysning, videre drift og vedlikehold.

Foreningen står for:

Produksjon av bauta, medaljong og plakett, avdukingsseremoni.

Utredning: I samarbeid med administrasjonen i Plan- og næringstjenesten og Tekniske tjenester er det utarbeidet forslag til plassering og utforming av monumentet i Prestgårdsparken. Det er drøftet forskjellige nivåer på opparbeidelse rundt monumentet og innhentet pris.

Plan- og næringstjenesten påpeker at området ikke endrer karakter/bruk og ser at det kan opparbeides uten reguleringsplan.

Kultursjefen er forelagt planene og har uttalt følgende: “Kulturtjenesten oppfatter både monument og plassering som egnet til formålet.”

Plassering

Plasseringen er tilbaketrasket i nordre del av parken, og har ikke direkte tilknytning til Kirketorget. Plassering i parken er fra veteranforeningens side valgt ut fra at det her er rom for å sitte ned i rolige omgivelser, og samtidig kunne samle større mengder folk ved minnemarkeringer.

I Kirketorg-opprusting var det ikke tilstrekkelig midler til å ruste opp parken, noe det heller ikke har vært siden. Parken har derfor ikke blitt tilført nye elementer - noe den sårt trenger. Den fremstår idag som litt nedslitt, kun med grønn plen, innslag av trær og et par benker om sommeren. Bruken idag dreier seg om å nyte utsikten til Lågen, luften hunden o.l. Plassering av et monumentet bidrar positivt til å gi parken nytt innhold samtidig som den rolige atmosfæren opprettholdes.

Plassering av monumentet legger begrensning på parken i forhold til tilrettelegging for lek (lekeapparater), på den annen side er dette heller ikke et naturlig sted for slik aktivitet da det ligger for langt unna boliger.

I forbindelse med opprusting av Kirketorget i 2003 ble det foreslått å omregulere den nordligste del av parken til parkeringsplass - blant annet for Røde Korshuset. Dette ble dengang ikke vedtatt og det ble heller ikke vedtatt i forbindelse med parkeringsutredningen i 2006. Rådmannen tar det som et signal på at området beholder sin status som grønn park. Området er ikke regulert, men parken er i kommuneplanen avsatt til grønt.

Monumentet/plassen

Foreningen jobber med selve monumentet, men utforming og symbolikk blir tilnærmet lik det på Hønefoss. Materialbruken vil være naturstein, både selve monumentet og plassen (brostein). I tillegg blomsterbed og et par nye trær samt belysning.

Økonomi:

KONGSBERG KOMMUNE

Det er innhentet kostnadsoverslag hos anleggsgartner på oppsetting av monument og steinlegging av plassen med gangsti. Dette beløper seg til 98.000,- eks. mva. Det er denne delen foreningen søker Kongsberg kommune om støtte til. Innenfor Tekniske tjenesters drifts- og investeringsbudsjett 2008 er det ikke midler til dette.

Kommunen har lager av brostein fra gatene som bør kunne benyttes i anlegget, dette utgjør imidlertid kun en mindre del av kostnaden.

Alternativt kan selve monumentet settes opp i et første trinn, og plassen/gangstien opparbeides som et trinn 2. Kun oppsetting av monument vil beløpe seg til ca 30.000 kr eks. mva. Opparbeidelse av plassen innarbeides da i budsjett. Som en del av denne jobben bør det også budsjetters med en generell opprusting i parken.

Kongsberg kommune har ansvar for vedlikehold av de øvrige monumenter i kommunale parker og anlegg, og det er naturlig at også dette monumentet blir en del av dette ansvaret.

Konklusjon: Kommunen gir tillatelse til oppføring av FN-veteranmonument i Prestegårdsparken i henhold til forelagte planer. Monumentet bekostes og transporteres til parken av initiativtakeren, kommunen bekoster oppsetting. Opparbeidelse av plassen og generell opprusting av parken innarbeides i budsjett. Monumentet ivaretas og vedlikeholdes av kommunen som en del av parken.

RÅDMANNENS ANBEFALTE VEDTAK:

- 1) Plan for plassering av veteranmonument i Prestegårdsparken godkjennes.
- 2) Kongsberg og omegn FN/NATO veteranforening bekoster selve monumentet og transport til parken.
- 3) Kr 100.000,- innarbeides i tertialrapport og finansieres innenfor investeringsregnskapet.
- 4) Videre opparbeiding av plassen og generell opprusting i parken innarbeides i kommunens budsjett.